

ת"פ 13047/02/11 - מדינת ישראל נגד ס.ק.ו.

26 מרץ 2014

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 13047-02-11 מדינת ישראל נ' ק'
13068-02-11

בפני כב' השופט דניאל בן טולילה
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אסיף גיל
נגד
הנאשם
ס.ק.ו.
ע"י ב"כ עו"ד ורד אברהם

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, איומים, החזקת סם לצריכה עצמית וכן שיבוש מהלכי משפט.

בהתאם לאמור בכתב האישום המתוקן במסגרת מ"ת 30639-04-10 שוחרר הנאשם בתנאים מגבילים אשר צומצמו מעת לעת למעצר בית לילי בין השעות 21:00-6:30. לאחר שהנאשם הבחין בשוטר דודו אליאסים, זה החל להימלט מהמקום ובהמשך אף איים עליו שידקור אותו. בהמשך, לאחר שהובל לתחנת המשטרה, נמצא בחזקתו סם מסוג קנבוס במשקל נטו של 4.8024 לצריכתו העצמית. במעמד זה, ביקש מאביו שייקח את תיק הסמים.

בדיון מיום 10.4.11 הגיעו הצדדים להסדר טיעון לפיו הנאשם יודה ויורשע בעובדות כתב האישום המתוקן, ובטרם ישמעו הטיעונים לעונש ישלח הנאשם הן לקבלת תסקיר והן לממונה לעבודות שירות. המאשימה תגביל עצמה לששה חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות היה והנאשם ימצא מתאים לכך. מנגד, הסנגורית רשאית לטעון לעונש באופן חופשי.

השתלשלות האירועים

הלכה למעשה, חרף כך שמדובר בתיק שיחד עם כתב האישום הוגשה בקשה למעצר עד לתום ההליכים, וחרף כך שהנאשם היה מצוי בתנאים מגבילים, גזר הדין ניתן רק עתה, כארבע שנים לאחר ביצוע העבירות המתוארות בכתב האישום המתוקן.

הדחיות הרבות (מידי) שניתנו בתיק זה, נועדו לבחון אפשרות שילובו של הנאשם בהליך טיפולי, וכן לבדוק התאמתו

לביצוען של עבודות שירות. בקליפת אגוז, למן התסקיר הראשון התמונה בעניינו של הנאשם לא הייתה חיובית והצביעה על העדר תובנה, חוסר רצינות בקשר מול הגורמים הטיפוליים, עמדות קורבניות וסכנה להישנות התנהגות פורצת גבולות. חרף כך, עובר לכל דיון בו נידון הנאשם נמצא קצה חוט שיכול וממנו יירתם הנאשם להליך טיפולי. פעמים רבות המותבים שדנו בתיק זה מצאו לנכון כי הפנייתו של הנאשם לקבלת תסקיר משלים, הינה לפני משורת הדין. בסופם של דברים התמונה הבעייתית נותרה בעינה.

ביתר פירוט, מן התסקיר הראשוני שהוגש בעניינו של הנאשם, עולה כי עסקינן בנאשם כבן 20 (כיום כבן 22) אשר מתגורר בבית אמו בנתיבות. משפחתו הגרעינית של הנאשם מונה זוג הורים ו-8 ילדים. מצוין כי משפחתו של הנאשם מוכרת לגורמי הרווחה וטופלה על ידם בעבר על רקע אלימות האב כלפי האם. ההורים חיים בנפרד ומתקשים להוות דמויות סמכותיות וכן מתקשים לספק את צרכיהם הרגשיים והחינוכיים של ילדיהם. בהעדר דמויות אלו חבר לחברה שולית וסיגל לעצמו דפוסים עבריינים הכוללים שימוש בחומרים ממכרים. הנאשם מתאפיין בהתנהגות אימפולסיבית ובקושי לדחיית סיפוקים. עוד מצוין כי הנאשם נשר מהלימודים בשל התנהגות אלימה ומעורבות בגניבה. לאחר מכן, נעשו מספר ניסיונות לשילובו של הנאשם בקהילה במסגרות חוץ ביתיות. כל הניסיונות הללו הופסקו נוכח שיתוף פעולה חלקי ואמביוולנטיות מצדו של הנאשם.

בשנת 2011 הופנה שוב ליחידה להתמכרות בנתיבות. שם חל שינוי בעמדתו של הנאשם אשר התבטא בהגעה סדירה ובמתן בדיקות שתן. בהמשך עבר למרכז טיפולי "קשב לנוער". בתקופה זו חלה התדרדרות במצבו של הנאשם. הלה גילה קושי להפסיק בשימוש בסמים לאחר שנתפס מעשן סם מסוג "נייס גאי" ובהמשך תוצאות השתן העידו על שרידי סם מסוג "קריסטל". כמו כן, בתקופה זו נעצר 3 פעמים על ידי המשטרה. לאחר מספר וועדות הוחלט על הפסקתו של הנאשם בטיפול נוכח אי התאמה למסגרת זו. במסגרת ההליך דן מעשו מספר ניסיונות טיפול, הן בתוכנית "קדמה" והן ביח' להתמכרויות בנתיבות אשר גם כן העלו חרס.

בנוגע לחומרים משני תודעה- התרשמות שירות המבחן היא כי הנאשם אינו מכיר בתלות שלו לסם וממזער מחומרת השימוש בסמים. אשר לעבירות בתיק זה- גם כן ממזער מצמצם מעורבותו בהן ומביע עמדה מתגוננת ומבוצרת.

בסופם של הדברים שירות המבחן מצוין כי נוכח חוסר בשלות הנאשם להליך שיקומי אינו סבור כי יש מקום להטיל עליו צו מבחן. נוכח מיצוי הליכי הטיפול, ונוכח סיכון להישנות התנהגות פורצת חוק הומלץ על ענישה מוחשית ומציבה גבולות אשר תבהיר לנאשם את המחיר למעשיו. במידה וישיקל ענישה של מאסר בפועל מומלץ על בדיקת התאמתו לביצוע המאסר בעבודות שירות למשך חודשיים בלבד נוכח תחושת המחנק אשר מבטא הנאשם ונוכח חוויות הכישלון מניסיונות הטיפול.

בעקבות המלצת שירות המבחן נשלח הנאשם ביום 15.2.12 על ידי כב' השופט א' אדם לממונה על עבודות השירות לצורך קבלת חוות דעת והטיעונים לעונש נדחו בהתאם. בעקבות כך שנגזר על הנאשם בתיק אחר עבודות שירות הממונה עתר לדחיית הגשת חוות הדעת בתיק זה עד לסיום ריצוי עונשו בתיק הנוסף. בחוות הדעת מיום 13.10.12 הממונה על העבודות השירות לא בא בהמלצה על השמתו בעבודות שירות הואיל ובתיק הקודם שבו מרצה הנאשם עבודות שירות, הלה מתקשה לתפקד באופן עקבי וחיובי ואינו נוטל אחריות.

בתסקיר מיום 29.10.12 מצוין כי במסגרת תיק תעבורה שנפתח נגד הנאשם, זה שוחרר למעצר בית מלא. עוד מצוין כי הנאשם השתתף בקבוצת פיקוח מעצר בשירות המבחן ואשר נעדר מהמפגשים לא הודיע על כך. אשר לעבודות שירות-מצוין כי הממונה מסר כי הנאשם הועבר בין שני מקומות העסקה נוכח קשיי תפקוד. הנאשם מנגד מסר כי הוא מרוצה שהועבר לעבודות שירות בנתיבות ומעוניין לסיים לרצות את המאסר שהוטל עליו. בנסיבות אלו, הומלץ בפעם נוספת על ענישה מוחשית בדרך של עבודות שירות.

לפנים משורת הדין הופנה הנאשם על ידי כב' השופט עדן בפעם נוספת לממונה על העבודות שירות. בחוות הדעת מיום 13.12.12 ציינה הממונה כי בתיק הקודם בוצעה "הפסקה מנהלית" והנאשם סיים את יתרת עונשו מאחורי סורג וברית. בשל כל אלה, זו לא באה בהמלצה על השמה במסגרת.

בהמשך הוגשו עוד שני תסקירים בהם שירות המבחן עתר לדחייה נוספת לצורך בחינה נוספת לשילוב הנאשם בטיפול.

לאחר שהתיק הועבר למותב זה נשלח הנאשם בפעם נוספת לממונה על העבודות השירות לצורך חוות דעת עדכנית אשר הוגשה ביום 3.3.14 ואף הפעם לא ניתנה המלצה על השמת הנאשם במסגרת של עבודות שירות.

טיעוני הצדדים

בדיון שנערך ביום 8.11.12 בפני כב' השופט י' עדן הפנתה ב"כ המאשימה לעברו הפלילי המונה 2 הרשעות במגוון עבירות. עוד הפנתה לתסקיר הראשוני מיום 12.2.12 בו מצוין שירות המבחן כי הנאשם אינו בשל להירתמות להליך טיפולי וכל שחפץ הינו לסיים את ההליך המשפטי העומד נגדו. כמו כן, הואיל וחוות הדעת מטעם הממונה על עבודות שירות הינה שלילית עתרה לענישה מוחשית מאחורי סורג וברית.

מנגד, ב"כ הנאשם הפנתה לכך שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ובכך חסך זמן שיפוטי יקר. עוד הפנתה לכך שעסקינן בנאשם צעיר, כבן 20. אשר להרשעותיו - ציינה כי מלבד העובדה כי אלו בוצעו לפני שנים רבות הרי שאלו בוצעו בהיותו קטין על כל המשתמע מכך. אשר לעבירות עצמן- טענה כי חרף ריבוי העבירות אין המדובר במעשים חמורים. זו הפנתה לכך שעבירת האיומים אשר בוצעה כלפי השוטר הייתה בתגובה להתנהגותו האגרסיבית של האחרון. מהתיק הרפואי של הנאשם עולה כי הנאשם סבל מפגיעות לאחר האירוע נשוא כתב האישום ויש בכך כדי להקלות מחומרת המעשים. אשר לעבירת הסמים- הרי שזו נמצאת במדרג הנמוך של עבירות מסוג זה. המדובר בהחזקת סמים מסוג קנבוס ובכמות מועטה. עוד הוסיפה כי העבירות בתיק דנן בוצעו לפני תקופה אשר אינה מבוטלת ובמהלך ניהול התיק שהה הנאשם בתנאים מגבילים לאורך תקופה ממושכת.

זו הוסיפה ופירטה נסיבות חייו הקשות של הנאשם. לדבריה, ההמלצה הסופית של שירות המבחן לפיה רצוי כי הנאשם יבצע עבודות שירות במשך תקופה קצרה של חודשיים אינה הולמת את המקרה ובנסיבות תיק זה ניתן להסתפק במאסר הצופה פני עתיד. במסגרת הטיעונים הגישה ב"כ הנאשם מכתב המלצה מאת מ"מ ראש עיריית נתיבות בו מצוין כי העירייה מעוניינת לשלב את הנאשם בקורס גינון אשר עתיד להיפתח. לדבריה, יש בכך כדי למשוך את עונשו לעבר הפן השיקומי וחזרה למסלול חיים נורמטיבי.

דין והכרעה

כהערה מקדימה - אציין כי הכרעת הדין בתיק זה ניתנה בטרם כניסת תיקון 113 לתוקפו ומשכך לא קיימת החובה להלך בהתאם למטווה הקבוע בתיקון זה. לצד האמור, גזירת עונשו של הנאשם תיעשה בהתאם לרוח התיקון ולעקרונות הקבועים בו.

בבואו של בית משפט לגזור את עונשו של הנאשם, מספר שיקולים לחומרה ולקולא ניצבים אלה מול אלה, ומתחרים על הבכורה. באשר לעבירות בהן הורשע הנאשם, נדמה כי מחד אין המדובר בעבירות שכל אחת מהן נמצאת במדרג הגבוה של עבירות מהסוג אליהן הן משתייכות. בצד זאת, אין להקל בהן ראש כלל ועיקר, בפרט בשעה שמדובר בשילוב של כולן יחדיו לכדי עשייה פלילית כוללת. המדובר במי שבמסגרת כתב האישום בו הורשע ניסה לברוח מן השוטר. בשעה שנתפס איים על השוטר כי ידקור אותו. הלה החזיק ברשותו סם מסוג קנבוס, ובהיותו בתחנת המשטרה ניסה לשבש את הליכי המשפט את ביקש שאביו "שייקח עליו את התיק" של הסמים.

במעשיו האמורים, פגע הנאשם בעיקרון של שלטון החוק, פגיעה בביטחון הציבור ובריאותו.

כאמור בפתח גזר הדין אנו נמצאים ארבע שנים לאחר ביצוע העבירות. לכאורה, חלוף זמן זה אינו אמור לשמש כסיבה לקולא בעניינו של הנאשם שבפניי. הדחיות הרבות ניתנו אך על מנת לנסות לרתום את הנאשם להליך טיפולי ועל מנת לבדוק אפשרות ביצוען של עבודות שירות. בסופם של דברים לא זו בלבד שהנאשם לא צלח בהליך טיפולי, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית, ומצא לנכון להורות על הטלת מאסר בן חודשיים בדרך של עבודות שירות. אין זו הסתבכותו הראשונה של הנאשם עם החוק. לחובתו שני רישומים מבית המשפט לנוער בגין ביצוע מספר עבירות פליליות.

חרף האמור לעיל, ולא בלי לבטים, מצאתי כי ניתן בנסיבותיו של תיק זה, להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, זאת תוך הכבדה משמעותית של יתר רכיבי הענישה.

בעשתי כן, נלקחה בחשבון העובדה כי מעשי הנאשם, כפי שצוין אינם מצויים ברף הגבוה של עבירות בכגון דא, בפרט אמורים הדברים בעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית, שעניינה החזקת קנבוס במשקל 4.8 גר', וכך פני הדברים ביחס לעבירה של הפרעה לשוטר, שבאה לידי ביטוי בהימלטות מהמקום. אכן האיום כלפי השוטר אינו ברף הנמוך, יחד עם זאת, הדבר נעשה כתגובה למה שנתפס בעיני הנאשם כאלימות יתרה מצדו של אותו שוטר, ולא נסתר על ידי המאשימה כאשר הנאשם בעצמו נחבל באותו אירוע.

עוד בימ"ש לוקח בחשבון, העובדה כי עבירת הפרת הוראה חוקית, אשר בגינה מלכתחילה עלה לכאורה צורך לעכבו, נמחקה מכתב האישום וזאת בשל כך שבמועד הרלוונטי כבר לא הייתה בתוקף, בהקשר לכך הרי שבצדק נטען כי אילו מלכתחילה לא היה מוגש כתב אישום הכולל עבירה של הפרת הוראה חוקית, ספק אם הנאשם היה אמור בגין תיק זה להימצא במעצר בית מלא, תקופה כה ארוכה. בעניין אחרון זה, הרי אפילו תקופת מעצר בית אינה "נספרת" כחלק מריצוי העונש, יש לקחתה בחשבון במכלול הנסיבות הנוגעות למחיר אותו שילם הנאשם בגין מעשיו.

הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן וגם אם כמכלול לא ניתן על תיק זה כי נחסך זמן שיפוטי יקר, עדיין יש בעצם הודאה זו כדי ליתר את שמיעת העדים ולחסוך זמן שיפוטי, גם אם לא באופן שיש ליתן לו משקל מלא ומשמעותי.

בית המשפט נותן משקל נכבד לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות באשר אנו מצויים כ 4 שנים לאחר ביצוע העבירות המיוחסות בכתב האישום. נתון אשר אמור להישקל גם בהתאם לתיקון 113 סעיף 40יא(10) לחוק העונשין.

אכן, חלוף הזמן נעשה על מנת לאפשר לנאשם להירתם להליך טיפולי ולהוכיח כי ראוי הוא להקלה מאת בית המשפט, דבר שלא צלח. כך גם כנגזרת מכך יש תימוכין לטענה לפיה חלוף הזמן רובץ לפתחו של הנאשם.

יחד עם זאת, תהא הסיבה לחלוף הזמן אשר תהא, אין מחלוקת כי מדובר בפרק זמן ניכר מאז ביצוע העבירות. האינטרס הציבורי הוא כי עבריינים יתנו את הדין על עונשם בסמוך ככל הניתן לאחר ביצוע העבירות. רק בדרך זו, ישנה אפקטיביות מרבית לשיקולי הגמול, ההרתעה והמניעה. יתרה מזאת, חלוף הזמן של ארבע שנים מאפשר לבית המשפט לקבל פרספקטיבה רחבה על התנהלותו של הנאשם ממנה עולה כי אין עסקינן בנאשם אשר הסתבך בתקופה זו פעם אחר פעם בפלילים. מן העולה בתסקיר כי במהלך ארבעת השנים הנאשם הורשע בגין תיק תעבורה שעניינו נהיגה ללא רישיון נהיגה. הגם שאין להקל ראש בתיק התעבורה, עדיין התמונה הכוללת היא ממי שחרף הבעייתיות המתוארת בתסקירים לא שב וחטא באופן אינטנסיבי בפלילים.

אכן שירות המבחן מוצא לנכון להטיל עונש מוחשי שיחדד לנאשם את המחירים בגין התנהלותו אולם אף שרות המבחן אינו סבור כי מן הראוי שיוטל עליו עונש מאסר ממשי מאחורי סורג ובריח. שרות המבחן לא הגיש תסקיר מתוך נקודת הנחה שעבודות שרות אינן ישימות ובנסיבותיו של תיק זה ועל רק חלוף הזמן לא מצאתי להפנות הנאשם פעם נוספת לקבלת עמדה עדכנית.

גם המאשימה מלכתחילה סבורה הייתה כי בכפוף להימצאותו של הנאשם כשיר לביצוען של עבודות שרות, ניתן להימנע מעונש ממשי מאחורי סורג ובריח.

עוד במסגרת השיקולים לקולא, יש ליתן הדעת לנסיבות חייו הקשות של הנאשם, כפי שעולה מהתסקיר וכן לעובדה כי בעת הגשת כתב האישום הנאשם השתייך לקבוצת "הבגירים- צעירים" ולפיכך למאסרו יש משקל רב יותר מאשר על דרך הכלל וראה בעניין זה ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל (25.6.13). אסיים התייחסותי בכך שהנאשם עבד תקופה מסוימת במערכת הבחירות בנתיבות וישנו רצון כללי לשלבו בקורס גינון מטעם העיריה כך שגם אם אין לדבר על הליך שיקומי, יש ואפשר בשולי הדברים לתת משקל קטן לשאיפות לניהול אורח חיים נורמטיבי מצד הנאשם.

עיקרו של העונש יהיה צופה פני עתיד לצד עיצום כלכלי אשר יהיו נכבדים יותר דרך הכלל מתוך שקלול ההקלה שעניינה הימנעות הטלת מאסר בפועל.

סוף דבר, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירות איומים או עבירות אלימות מסוג עוון או עבירות סמים מסוג עוון.
ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום שלא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.
ג. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום שלא יעבור עבירה של שיבוש מהלכי משפט.
ד. קנס בסך ₪ 5,000 או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 01.08.2014.
ה. 10,000 ₪ התחייבות למשך שנתיים שלא יעבור עבירות אלימות מסוג פשע או עוון או עבירות איומים. לא תיחתם ההתחייבות בתוך 7 ימים, יהיה על הנאשם לרצות 20 ימי מאסר תמורתם.
ו. פסילה מלהחזיק או מלהוציא רישיון נהיגה משך 6 חודשים מהיום וזאת במצטבר לכל פסילה אחרת שהוטלה על הנאשם.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי.

ניתנה והודעה היום כ"ד אדר ב תשע"ד, 26/03/2014 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט